

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XXI. B. Virg. erga Societatem amor.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

Etumque ab ea ensibus lacu intinctis meliori, hoc est stylo, & linguis Canisij, Turriani, Richeomi, Cottoni, Pelletarij, qui Doctor Virginis, cognomento illustri, hinc dici meruit, & aliorum è suis complurium qui aulos Virginem Dei Matrem, sceleratis linguis appetere, huius ætatis hæreticos fortiter expugnarunt. Quò etiam pertinet duplicis illius gloriæ luculenta defensio, vna ab insigni Theologo Turriano, qui rationibus euicit, vt Præsentatio Virginis in fastos Ecclesiæ restitueretur, cum Pio V. Pontifice, insimulata nouitatis ex iis fuisset erasa, ipse veterem eius memoriam, & probatam in Ecclesia venerationem ab antiquis accitam temporibus asseruit, quod sibi quàm gratum accidisset visa est significare Deipara, dum illo ipso sibi festo die, illum in cælum euocauit. Altera Francisci Suaris qui excellentiam meritorum, præ sanctis simul, vniuersis incomparabilem vni Deiparæ tribuit, siue potius aduersus quamplurimas impugnationes vindicauit, cuius obsequij gratiam, ipsa per se Martino Guttiere cæli Regina testata est, qui elucubrandi eius pro se tractatus impulsor Suari fuerat.

XXI.

*B. Virg. erga
Societatem
amorem.*

Societati verò vniuersæ tanquam, sibi addictæ, & peculiari, quantum amoris testata sit, tum primi loquuntur eius ortus & incunabula, tum eius incrementa. Imprimis enim Deiparæ fundatorem Ignatium debet Societas; illa primos satus futuræ sanctitatis Ignatio infudit, inter quos illud est castimoniam donum singulare, quo restinctis affectibus quibusuis, & imaginibus parum castis erasis ex animo, ad vsque obitum à iunctis præstitit certaminibus corporis immunem, cuius doni vis illa præcipua, quæ vitam feruat ab integritatis labe alienam, ab Ignatio parente, hæreditaria in eius familiam transfusa durat, habentque hoc suo quodam iure ipsius nepotes, vt peculiari cultu, demereantur sibi præsidium Virginis, vt possint cum omni ætate, conditione, sexuque, velut in spinis lilia tuti esse, adcoque inter populos barbaræ nuditatis, vbi ex solitudine sociorum, & incolarum libidine, prona foret in lapsus natura, nisi sustentaretur præsidio Virginis (quod quisque sibi, vt nouit optimè, exposcit) essetque hoc pars eius Gratiæ quæ vocationi tribuitur; opis videlicet copiosæ atque affluentis ad instituti munera tuto, & feliciter obeunda vocatis, cælitus destinatæ. Hinc illa Deo laus frequens & tenera ab vno ex antiquissimis nostrorum Patrum ob tria quæ suspiciebat in Societate, optabátque ad hoc à posteris suspici, vt ea deteri nunquam paterentur; Vnum, tanta tot hominum inter se consensus, diuersis licet ex nationibus editorum: Secundum, tanta & sanguinis, & scientiarum præstantia, tam ab omni præstantiæ ambitu, & sui opinione aliena. Tertium, in tam numerosa, florentique iuuentute, casti, & honesti tanta integritas, creuit deinceps Ignatius in sinu optimæ parentis, beneficiorum eius singularium proflua vbertate, dum illi quamdiu vixit familiarem sui conspectum fecit, nunc sola, quandoque cum filio, modo quasi posita maiestate humanius, perducens nonnunquam ad Augustissimam Trinitatem, vt quarto libro narrabitur, nouis tamen semper adiectionibus

nibus

nibus donorum quorum tantæ Reginae tam beneuolus aduentus non potest non esse liberalissimus. Duo sibi parauit mirè chara poenitentis vitam inchoaturus Ignatius, gestauitque sub sacco pectori appressa: alterum fuit Christi de cruce pendens, sesquipalmaris effigies, quam vel pio sublatam furto, vel benemerenti donatam Pasqualio pro thesauro domi religiosè semper asseruauit, ille quem toties memini Ioannes. Alterum imago Deiparae penicillo expressa, quam post fundatam quoque Societatem retinebat; sed ea tandem carere sustinuit vt P. Araosium affinem ab se ægerrimè discedentem utcumque solaretur; nam vt erat eius eximia comitas, abeuntis mœtorem non ferens, protractam de sinu imaginem perinde illi dedit, vt si cordis dimidiū donaret, vetuitque vlli omninò eam dare, addens ex quo vestem mutasset, secum ab se perpetuò circumlatam, & sexcentis animi, & corporis casibus cultus eius mercedem cumulatiſſimam, multiplici auxilio expertum. Nec alio egebat stimulo Araosij pietas, sed ei tam grato munere diu potiri non licuit, illo enim in Hispaniam reditu, dum negotij causa, Lioiola transit, Maria sancti viri ex fratre filia illam sibi, mutuo saltem expetiit regredienti post illac Araosio redditura; sed neque is vnquam postea rediit, nec illa se teneri promissio credit. Verum annos iam agens octoginta, cauensque ne pretiosum pignus, post se forte aliquibus cederet, à quibus minus honorificè haberetur, Syracusano Societatis Collegio illud dedit. Spectatur in pictura illa, Virgo dolore, pectus & ense confixa, augent pretium colores vetustate, & gestatione, tamdiu benefica palentes atque euanidi. Verum potissimam Deiparae opem in Societate fundanda sensit Ignatius. Duos enim eius, veluti cardines, Constitutiones, & Exercitia spiritus, illi magna ex parte dictata scimus instinctu Virginis, spectandam se illi sapius dum ea scriberet exhibentis; vt esset alterum Societati radix cui insisteret; alterum succus quo aleretur, & fructum ederet. Quare Paulus III. Sapiens Pontifex Instituti nostri recognoscens formam iure addere potuit illam esse Deiparae manum, vt dixit verè & grauer *Dignus Dei hic est*. Nec abs re videtur aduertere qui nascentem excepit Societatem locus, Romæ scilicet ædes ab Iesu dicta, fuisse hanc antea S. Mariæ de Via dicatam, vt utrobique Societas in domo Virginis, & conciperetur Parisiis, & Romæ nasceretur. Præter quam quod nullo potuit loco Iesu Societas conuenientius, quàm domo Mariæ excipi. Ipsius verò felices progressus in diuersi orbis, abiunctissimas plagas Franciscus Xaverius Mariæ bonitati acceptos refert, quam suorum ducem in Iaponiæ regna itinerum legerat. Hanc verò tutelam Apostolicæ huic expeditioni ab ea præstitam, per infestissima tempestatibus maria, vel ex eo constet, quod ipso illo eius ad superos Assumptæ die, quo suis pedibus aduolutam ante quindécim annos Virgo Societatem exceperat, eodem Xaverium Iaponiæ intulit, vnaque in illam fidei, Societati, Martyriis aditum patefecit, quibus etiamnum quotidie decoratur. Nec fuit auxiliij parcior erga Gonsaluum Syluei-
tam ad portandum in Africam Christi nomen, & Societatem, subiugan-
dumque

dúmque cruce Monomotapæ Regem, & matrem ipsius Reginam, quam in rem animos, ac vires per sacram Deiparæ tabulam ingentes accepit. Multos præterea vel specie præfens, vel iussu propitio, vel inusitatis beneficiis Societati dedit quibus eam & numero, & sanctimonia auget. Duos illi Beatos debemus Stanislaum Kostkam, & Aloisium Gonzagam. Ad hæc Venerabilem Patrem Bernardinum Realinum, & Iosephum Anchetam; alterum thaumaturgum, & (quem primum è nostris Æthiopiæ Patriarcham summus Pontifex esse iussit) Ioannem Nunnium Barrotum; Thomam etiam Sanchez quo ægrè solidius de rebus conscientiæ quisquam scripsit; Sebastianum item Barradium scriptis quoque voluminibus illustrem, Iacobum Ledesnam, & similes, de quibus fusiùs cum hanc historiam ad eorum ætatem perduxero. Tot argumenta beneficiæ in suam, & filij sui Societatem Deiparæ, Generalibus eius Præpositis indidere hanc mentem, vt quæcumque in nos aduersa insurgerent, ad pedes Virginis velut arcam salutis confugerent, quam eorum confidentiam, nunquam bono exitu destitutam, quotidianæ aliquot confirmant præculæ, quas tributi loco tunc quidem supplicis, nunc grati animi confidentisque, illi exsoluimus. Vnde suis eorum nonnulli ardentibus literis ad Societatem vniuersam, vehementer hortantur, hanc superum Reginam veneremur vt dominam, vt parentem amemus, tueamurque illam nostri quam gerit exploratissimam tutelam, quam Patri quondam Gutthiero indicauit, cum Societatis, illi vniuersæ sub stolæ suæ regio sirmate, collectæ speciem ostendit. Sed nunc in viam redeamus.

XXII. Ignatij socios, si minus vna iam, at simili vita voti religio ligabat, parque omnes agebat literarum, & virtutis ardor suo ipse feruori plura quam quæ præscriperat sociis imponens, seipsum sibi, & proximis liberaliùs commodabat. Distant Parisiis sesquimillari ad Montem Martyrum fodinæ gipfi quibus passim apertus collis totus, multo hiatu patet. Illic sibi penetralem specum Ignatius legerat, vbi velut semota in heremo, ab vrbe & strepitu procul, diem in corpore diuexando, noctes precando exigebat, idem factitare solitus in æde S. Mariæ de Campis paucis frequenti, & pietati mouendæ valdè idonea in S. Germani Suburbio sita. Fuitque hic illi solennis in solitaria secessus, vt se identidem contemplationi, & voluntariis pœnis totum reddens, horas literis impensas pietati reponeret, & quasi repetita fornace animum inflammaret. Saluti verò alienæ haudquaquam propterea deesse, multos ab hæresi reuocatos, ad sacrum Quaestorem, reconciliandos Ecclesiæ perducere; multis auctor esse religiose vitæ quam in variis ordinibus disciplinæ tenacem amplexi sunt. Quemdam etiam peste ictum omni opera iuuare nec à medicandis quidem eius anthracibus absterreri, ex quo sæuis repente doloribus, contagij indicibus correptus, aliquot dies extra Collegium, & socios egit, sed mira Dei bonitate restincta morbi vis, liberum iis illum restituit. Demum Parisiis ita vixit, eaque præbuit absolutæ virtutis documenta, vt eius olim, & familiaris,

XXII.
Gesta Ignatij
Parisiis, pro
fectio in suâ,
& sociorum
patriam.